

«دستورالعمل نمونه برداری از خاک»

هنگام نمونه برداری از خاک مزارع و باغات باید نکات زیر را مورد توجه قرار داد:

- ۱) قبل از تهیه نمونه باید مطمئن شد که سطح خاک مزرعه یا باغ به کودهای شیمیایی، حیوانی یا بقایای گیاهی آلوده نباشد.
- ۲) نمونه هایی که به آزمایشگاه منتقل می شوند باید نماینده خوبی از خاک مزرعه یا باغ باشند.
- ۳) از محل نگهداری کود، زباله و محل های آلوده با ذغال و خاکستر، از محل جمع کردن علف ها، ساقه و ریشه گیاهان نمونه برداری نشود.
- ۴) از راه آب ها، کنار جوی ها، کنار پرچین و مرز زمین نباید نمونه برداری شود.
- ۵) اگر قطعه زمین از نظر پستی و بلندی، جنس خاک یا وضعیت ریز و درشتی ذرات خاک، رنگ خاک یا نوع محصول قبلی و فعلی غیر یکنواخت باشد، بهتر است آن مزرعه یا باغ را به چند قسمت یکدست و یکنواخت تقسیم و از خاک هر قسمت جداگانه نمونه برداری کرد.

زمان نمونه برداری:

- پیش از کاشت برای مزارع.
- برای باغات در حال احداث قبل از درختکاری و برای باغ های دایر اواخر زمستان یا اوایل بهار در فصل خواب درخت.
- زمان نمونه برداری گیاه بسته به نوع گیاه متفاوت بوده و در این خصوص قبل از نمونه برداری با کارشناس آزمایشگاه مشاوره شود.
- بهترین زمان نمونه برداری زمانی، است که زمین در حالت گاورو باشد.

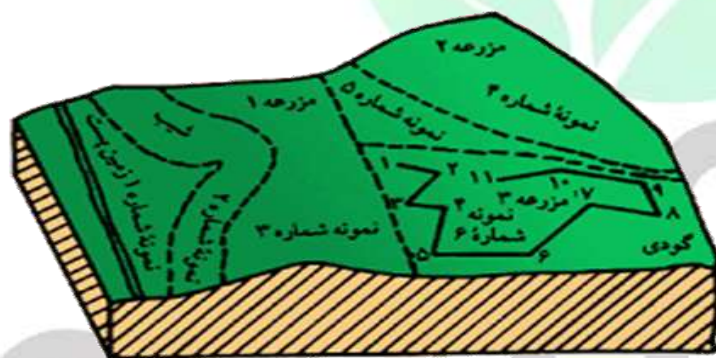
تعداد نمونه:

برای تهیه نمونه مرکب هر چه تعداد نقاط نمونه گیری بیشتر باشد نمونه ارسالی به آزمایشگاه نماینده بهتری خواهد بود.

✓ به طور کلی نمونه برداری از خاک باغات، دست کم هر چهار سال یکبار انجام می شود اما از خاک گلخانه ها یا مزارع با کشت متراکم باید هر سال نمونه برداری شود.

انتخاب محل نمونه برداری:

محل مورد نظر باید از نظر خصوصیات ظاهری خاک نظیر رنگ خاک، شیب، کشت قبلی، مدیریت کودی، میزان سنگریزه و ... به قطعات مشابه تقسیم شود (شکل ۱). حداکثر مساحت باغ و مزرعه جهت برداشت یک نمونه بستگی به یکنواختی زمین و هدف مورد نظر داشته و معمولا ۴ هکتار می باشد.

قطعه بندی زمین اصلی

شکل ۱: نحوه تقسیم بندی زمین از نظر شرایط مختلف

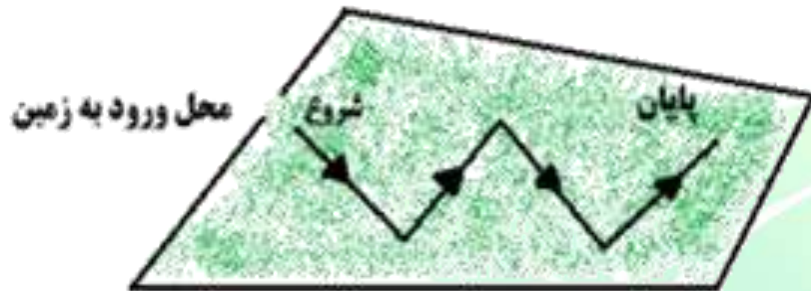
در سیستم های آبیاری قطره ای محل نمونه برداری زیر قطره چکان ها می باشد (شکل ۲).

شکل ۲: محل نمونه برداری در سیستم آبیاری قطره ای

نمونه برداری خاک با بیل یا بیلچه:

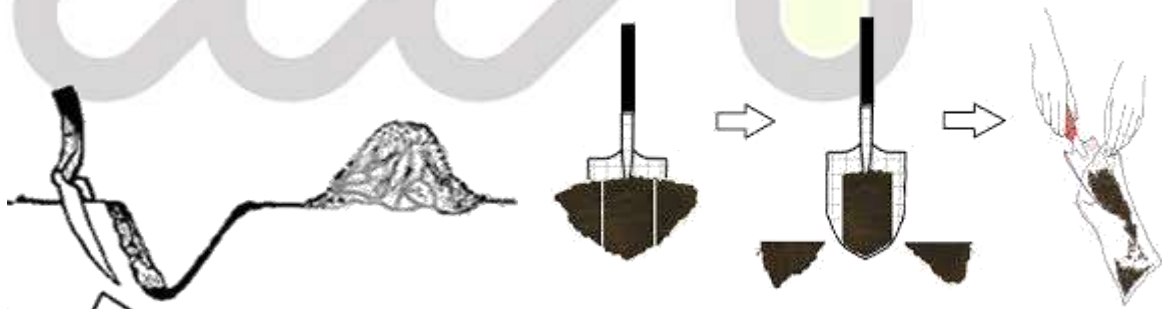
با رعایت تمامی نکات گفته شده زمین را جهت نمونه برداری انتخاب کرده و در مسیر W شکل در طول زمین حرکت کرده (شکل ۳) و در این مسیر نقاطی بصورت تصادفی انتخاب می گردد.

شکل ۳: نحوه حرکت در مسیر و انتخاب محل نمونه برداری

در نقاط انتخاب شده، ابتدا باید تمام علف های هرز، بقایای گیاهی و سنگ ها از سطح زمین کنار زده شوند. سپس با بیل یا بیلچه یک گودال به شکل V ایجاد شود (شکل ۴).

از سطح صاف دیواره آن به ضخامت دو یا سه بند انگشت (۵cm) و به عمق حدود ۳۰ سانتیمتر برش داده شده و یک کیلوگرم خاک در داخل ظرف تمیزی قرار داده شود (شکل ۴). با همین روش نمونه خاک از ۱۰ تا ۲۰ نقطه دیگر زمین باغ یا مزرعه تهیه شود، سپس نمونه ها روی هم ریخته شده و بطور کامل مخلوط می شوند. هرچه تعداد نقاط نمونه برداری بیشتر باشد دقت نمونه برداری افزایش می یابد. حدود ۲ کیلوگرم از خاک همگن داخل کیسه پلاستیک ریخته می شود. هرچه قدر تعداد گودال ها بیشتر و فاصله نقاط نمونه برداری کمتر و نزدیک به هم باشد، دقت نمونه برداری نیز افزایش می یابد.

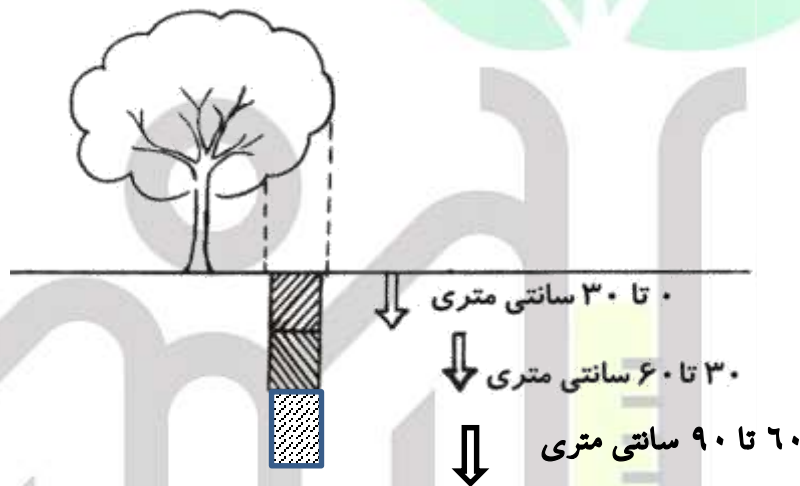

شکل ۴: نحوه نمونه برداری با بیل و بیلچه

نمونه برداری از خاک باغات میوه و درختان زینتی:

ابتدا باید باغ را بر اساس نوع درخت، سن گیاه، وضعیت خاک و نحوه مدیریت آن به قطعات مختلف تقسیم بندی کرد. از هر قسمت چند درخت که نماینده درختان باغ باشند (از نظر اندازه، عملکرد، سن، سلامت در شرایط یکسانی قرار گرفته باشند) انتخاب می شوند.

جهت نمونه برداری خاک باغ باید گودالی به عمق ۹۰ سانتیمتر در ناحیه دوم سایه انداز درخت حفر کرده و بطور مجزا از عمق ۰-۳۰، ۳۰-۶۰ و ۶۰-۹۰ سانتیمتر نمونه برداری کرد (شکل ۵).

شکل ۵: نمونه برداری در باغات

دفتر مرکزی: اصفهان-بزرگراه خیام- حدفاصل صارمیه و صمدیه- شرکت حیات سبز سبحان

تولید کننده کودهای با کیفیت ایرانی

مجهز به **کلینیک گیاهپزشکی و آزمایشگاه تجزیه آب، خاک، گیاه و کود**

تلفکس: ۳۶-۹۵۰۱۱۱۳۵

کانال تلگرامی: <https://t.me/HayateSabzCo>

آدرس سایت: <http://www.hayatsabz.com>